

[Justitsministeren]

tydningen af et tæt samvirke mellem de ansvarlige instanser kan nævnes nødvendigheden af en samordning af den behandling m.v., som finder sted af stofmisbrugere i kriminalforsorgens regie, og de foranstaltninger, som foretages af andre myndigheder. Jeg må derfor generelt lægge meget stor vægt på, at der sker en effektiv indsats mod narkotikamisbruget fra de sociale og andre ansvarlige myndigheders side, således at justitsvæsenets instanser kan videreføre og udbygge samarbejdet med de myndigheder m.v., som har et ansvar på dette område.

2. Initiativer inden for kriminalforsorgen.

Som nævnt har kriminalforsorgen udarbejdet en række forslag til bekæmpelse af de stigende narkotikaproblemer i fængslerne. Hovedsigtet hermed er dels at forbedre kontrolmulighederne med henblik på at forhindre indsmugling af og handel med stoffer, dels at intensivere behandlingen af narkomanerne. Der er tilstræbt en indbyrdes balance mellem kontrolforanstaltningerne og behandlingsforanstaltningerne. Det må endvidere fremhæves, at det er en afgørende forudsætning for en behandlingsmæssig indsats, at der skabes mulighed for at følge behandlingen op efter løsladelsen. Jeg sigter herved såvel til kriminalforsorgen i frihed som – navnlig – de kommunale behandlingsinstitutioner m.v. Problemerne er endvidere blevet belyst på et seminar, som justitsministeriet har afholdt i april 1981 med deltagelse af repræsentanter for kriminalforsorgen, politiet og anklagemyndigheden, andre eksperter samt politikere.

Visse af forslagene er gennemført. Der er således ved nye cirkulærer, der trådte i kraft den 1. februar 1981, tilvejebragt hjemmel til at gennemføre forskellige kontrolforanstaltninger: Visitation af besøgende ydre beklædning, forbud mod hjemsendelse af penge og forskellige mere værdifulde effekter samt udvidet adgang til visitation af de indsatte. Formålet hermed har været at begrænse risikoen for indsmugling af og handel med narkotika i anstalterne og arresthusene.

De øvrige forslag omfatter navnlig indretning af mindre belægningsafdelinger i fængslerne, etablering af særafdelinger for narkomaner i lukkede anstalter, forbedring af fritids- og behandlingstilbud til narkomanerne

og i forbindelse hermed en større personale-tæthed. Disse forslag kan ikke gennemføres, uden at der tilføres kriminalforsorgen flere økonomiske og personalemæssige ressourcer.

I de store lukkede anstalter hænger narkotikaproblemerne som nævnt bl. a. sammen med, at narkomanerne er hårdere belastede end tidligere. Hertil kommer, at narkomanernes relative andel af belægget i de senere år har været stigende, i visse tilfælde helt oppe omkring 40 pct. af belægget.

En række af belægsafdelingerne i anstalterne er meget store, i visse fængsler med plads til op til ca. 40 indsatte. Da der i sådanne afdelinger kun er 2–3 fængselsbetjente m.v. til tjeneste ad gangen, er det i praksis vanskeligt for personalet at skaffe sig overblik over og i fornødent omfang at føre kontrol med de indsattes aktiviteter, når de indsatte i fritiden deltager i det almindelige fællesskab på afdelingerne.

På denne baggrund vil justitsministeriet stille forslag om de nødvendige bevillinger med henblik på, at belægningsafdelingerne i en række anstalter ved bygningsmæssige ændringer opdeles i mindre afdelinger. Herved vil personalet i højere grad have mulighed for at påvirke de indsatte i positiv retning.

Hovedparten af de narkotikadømte fordeles mellem afsoningsanstalterne m.v. efter samme retningslinjer som andre lovovertrædere. Den stigende tilgang af hårde narkomaner har medført en betydelig koncentration af sådanne dømte i de lukkede fængsler. Dette har betydet, at man ikke i praksis har kunnet overholde det såkaldte fortyndingsprincip, hvorefter antallet af narkomaner ikke bør udgøre mere end 15–20 pct. af det samlede belæg. Formålet med det nævnte princip er at skabe fængselsmiljøer, hvor narkomanerne er i mindretal og derfor vanskeligt kan påvirke miljøet væsentligt samtidig med, at de selv udsættes for påvirkning fra et flertal af medindsatte, der ikke er narkomaner. Fortyndingsprincippet modvirker således risikoen for, at de indsatte narkomaner fastholdes i et stofmisbrug. Hensigten bag dette princip kan ikke realiseres med den øgede koncentration af narkomaner i de lukkede anstalter. Som allerede nævnt bestod i 1980 knap 40 pct. af de lukkede anstalters belæg af narkomaner.

På denne baggrund blev en af belægningsafdelingerne i det lukkede statsfængsel i